

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง เหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง
กรณีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒).๑/๙๐๗๓ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ สรุปรื้อเท็จจริงได้ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๖๒.๐๑/๐๑๙๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอให้พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์สุมาลี ไชยสุภารากุล ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในสาขาวิชาสังคมวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมได้รับรื้อ

๒. คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ได้พิจารณาถ้อยแถลงของคณบดีและผลงานทางวิชาการของผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ดังกล่าวแล้ว มีมติรับทราบการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาใกล้เคียงที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) กำหนดเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ เป็นการเฉพาะราย และเห็นควรเสนอแนะ ก.พ.อ. ให้ความเห็นชอบนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ต่อไป

๓. ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับหนังสือจากผู้ใช้ชื่อว่า “คณาจารย์ ศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ขอให้พิจารณาชะลอการนำเสนอโปรดเกล้าฯ และขอให้ตรวจสอบการได้มาซึ่งตำแหน่งศาสตราจารย์ของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ พร้อมส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา โดยแจ้งว่ากระบวนการได้มาซึ่งตำแหน่งศาสตราจารย์ของบุคคลดังกล่าวมีรายละเอียดบางประเด็นเป็นที่เคลือบแคลงสงสัยของสาธารณชนในแวดวงวิชาการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในเรื่องขั้นตอนการเสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ ซึ่งมีข้อสังเกตสรุปได้ดังนี้

๓.๑ รองศาสตราจารย์สุมาลีฯ ผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและเคียรักษาการในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน

๓.๒ ประธานกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม คือ ศาสตราจารย์ปราโมทย์ ประสาทกุล เป็นผู้มีความใกล้ชิดและดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ หลายตำแหน่ง

๓.๓ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการส่งเอกสารผลงานทางวิชาการให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอ่านเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประชุมพิจารณาอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งใช้เวลาในการประเมินผลงานน้อยกว่าสามเดือน โดยประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ เป็นบุคคลเดียวกับที่ทำหน้าที่ประธานกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ และเป็นผู้ซึ่งทำหน้าที่คัดเลือกคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการอ่านผลงานของผู้เสนอขอตำแหน่งศาสตราจารย์

๓.๔ การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการที่ให้ความเห็นชอบตำแหน่งศาสตราจารย์นั้น ผู้ลงนามคือศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ และยังเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ทุกกระบวนการ จึงขอให้พิจารณาชะลอการนำเสนอโปรดเกล้าฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลางพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และโปร่งใสของการได้มาซึ่งตำแหน่งศาสตราจารย์ของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ ดังกล่าว

๔. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พิจารณาหนังสือร้องเรียนดังกล่าวประกอบกับหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ที่ได้แจ้งเวียนหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัยให้ส่วนราชการทราบ และถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ข้อ ๑. ซึ่งกำหนดว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายการที่ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น ซึ่งหนังสือร้องเรียนดังกล่าวถึงแม้จะไม่ได้ระบุชื่อผู้ร้องชัดเจน แต่ก็ได้แนบเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้มีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๑๖๑๗ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ขอให้พิจารณาตรวจสอบและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการกรณีดังกล่าว พร้อมทั้งให้จัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๕. สภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมได้มีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๕๖๒.๐๑/๐๘๐๘ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แจ้งว่า นายกสภามหาวิทยาลัยฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียน และคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาแล้วมีมติยืนยันว่า การดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการในการเสนอสภามหาวิทยาลัยฯ อนุมัติการขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของบุคคลดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว

สำหรับคำร้องของผู้ร้องที่ว่ามียารละเอียดยางประเด็นเป็นที่เคลือบแคลงสงสัยในแง่ระยะเวลาการตรวจประเมินที่รวดเร็วผิดธรรมดาและเกี่ยวกับกระบวนการได้มานั้น คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการได้พิจารณารายละเอียดแล้ว เห็นว่าประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้ร้องกล่าวอ้างไม่มีสาระทางวิชาการ เป็นการกล่าวหาที่เลื่อนลอยปราศจากหลักฐานและข้อเท็จจริง การไม่ระบุชื่อผู้ร้องทำให้มีข้อสังเกตว่าอาจจะเกิดจากอคติหรือความขัดแย้งส่วนบุคคล คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการจึงมอบหมายให้ศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ ประธานกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ทำหนังสือชี้แจงนายกสภามหาวิทยาลัยฯ ตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้

ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยฯ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบตามรายงานผลการตรวจสอบของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการที่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนแล้ว และมีมติยืนยันการเสนอขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในสาขาวิชาสังคมวิทยาต่อไป

๖. ก.พ.อ. ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้หนังสือร้องเรียนดังกล่าวจะไม่ได้ระบุชื่อผู้ร้องชัดเจน แต่ก็ได้ส่งเอกสารหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ประกอบกับกรณีนี้เป็นเรื่องการเสนอขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณา จึงมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการฯ พิจารณาข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าวก่อนนำเสนอ ก.พ.อ. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๗. คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นในประเด็นข้อกล่าวหาที่ว่าศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระบวนกรเข้าสู่ตำแหน่งของผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ทุกประการว่า ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ฯ และหลักเกณฑ์ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันมิได้ห้ามให้บุคคลดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในหลายตำแหน่งพร้อมกันในคราวเดียวกัน แต่อาจเป็นการไม่เหมาะสมประกอบกับศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับกรณีดังกล่าวข้างต้น จึงไม่ควรเป็นผู้ชี้แจงข้อกล่าวหาด้วยตนเอง เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคู่กรณีเองจะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ จึงเห็นควรแจ้งให้สภามหาวิทยาลัยฯ พิจารณาเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๕๖๒.๐๑/๑๘๑๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แจ้งการดำเนินการและมติสภามหาวิทยาลัยฯ โดยสรุปได้ว่า สภามหาวิทยาลัยฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาประเด็นข้อร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑ ได้พิจารณาประเด็นข้อร้องเรียนแล้ว และเสนอผลการพิจารณาต่อสภามหาวิทยาลัยฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมีศาสตราจารย์จรัญ จันทลักขณา เป็นผู้ชี้แจงประเด็นข้อกล่าวหาต่อสภามหาวิทยาลัยฯ ซึ่งที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการว่า การดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการในการเสนอสภามหาวิทยาลัยฯ อนุมัติการขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ฯ และเห็นว่าประเด็นร้องเรียนของผู้ร้องไม่มีมูล จึงมีมติยืนยันเรื่องการเสนออนุมัติการขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ต่อไป

๙. คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาคำชี้แจงประกอบกับเอกสารหลักฐานตามที่มหาวิทยาลัยฯ เสนอแล้ว เห็นว่ากรณีข้อกล่าวหาว่าศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้ขอทุกประการ ได้แก่

๙.๑ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยฯ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการสภาวิชาการต่อเนื่องหลายวาระ

๙.๒ เป็นประธานกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ

๙.๓ เป็นประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการของผู้ขอ

๙.๔ เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการประเมินผลการสอน

๙.๕ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุรุศึกษานิพนธ์ระดับปริญญาเอกของผู้ขอ

๙.๖ เป็นกรรมการสอบเพื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้ขอ

๙.๗ เป็นกองบรรณาธิการและกรรมการที่ปรึกษาของวารสารที่ผู้ขอนำงานวิจัยที่ใช้ในการเสนอขอตำแหน่งศาสตราจารย์ไปเผยแพร่

ถึงแม้ว่าตามประกาศ ก.พ.อ. และหลักเกณฑ์ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันมิได้ห้ามบุคคลดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในหลายตำแหน่งพร้อมกันในคราวเดียวกัน แต่อาจเป็นการไม่เหมาะสม ประกอบกับศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับกรณีดังกล่าวข้างต้น จึงไม่ควรเป็นผู้ชี้แจงข้อกล่าวหาในครั้งแรกด้วยตนเอง และเนื่องจากคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการฯ ได้แจ้งให้สภามหาวิทยาลัยฯ พิจารณากรณีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยฯ จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ โดยศาสตราจารย์จรัญฯ เป็นผู้ชี้แจงประเด็นข้อกล่าวหาดังกล่าวแทน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณากรณีดังกล่าวแล้วเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ที่กำหนดว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคู่กรณีเองจะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่กำหนดว่า ในกรณีมีเหตุอื่นใดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้ จึงเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษานำประเด็นดังกล่าวหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรณีที่ศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ ซึ่งมีความใกล้ชิดและเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอขอ กำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งเป็นผู้ชี้แจงข้อกล่าวหาในครั้งแรกด้วยตนเอง จะถือว่าเข้าข่ายตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กรณีเป็นเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า

มาตรา ๑๓ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่ที่เป็นคู่กรณีจะไม่สามารถทำการพิจารณาทางปกครองได้ ซึ่งหมายความว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองจะออกคำสั่งทางปกครองให้แก่ตนเองมิได้ เมื่อข้อหาข้อนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาสตราจารย์ปราโมทย์ ประสาทกุล ซึ่งอยู่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจพิจารณาทางปกครองได้พิจารณาทางปกครองในเรื่องที่รองศาสตราจารย์สุมาลี ไชยศุระกุล ยื่นเสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ ดังนั้น ศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ จึงไม่ใช่คู่กรณีตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อันจะทำให้มีเหตุต้องห้ามมิให้ทำการพิจารณาทางปกครอง

สำหรับปัญหาที่มีผู้ร้องเรียนว่า ศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ เป็นผู้มีความใกล้ชิดและดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของรองศาสตราจารย์สุมาลีฯ นั้น เหตุตามข้อเท็จจริงดังกล่าวจะถือเป็นเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หรือไม่ เห็นว่า เหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖^๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไปว่าปรากฏชัดแจ้งหรือมีข้อสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการว่ามีอคติหรือความลำเอียงจนอาจทำให้การใช้ดุลพินิจพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรมได้มากนักน้อยเพียงใด โดยในกรณีที่ผู้คัดค้านว่ากรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองผู้ใดมีลักษณะดังกล่าว กรรมการผู้นั้นจะต้องเป็นผู้พิจารณาด้วยตนเองว่าตนมีเหตุตามที่คัดค้านนั้นหรือไม่ หากเห็นว่าตนมีเหตุตามที่คัดค้านก็ให้หยุดการพิจารณาและถอนตัวออกไป แต่หากเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านให้แจ้งให้ประธานกรรมการทราบ เพื่อให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเหตุคัดค้านและมีมติเกี่ยวกับกรรมการผู้ถูกคัดค้านนั้น โดยในการประชุมดังกล่าว กรรมการผู้ถูกคัดค้านต้องออกจากที่ประชุม และให้ถือว่าคณะกรรมการนั้น

^๑มาตรา ๑๓ เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีเอง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๑๖ ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าผู้นั้นเห็นเองว่าตนมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๒) ถ้ามีคู่กรณีคัดค้านว่าผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว หากผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านนั้น ผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปก็ได้แต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบแล้วแต่กรณี

(๓) ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งผู้นั้นเป็นกรรมการอยู่มีคำสั่งหรือมีมติโดยไม่ชักช้า แล้วแต่กรณี ว่าผู้นั้นมีอำนาจในการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นหรือไม่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๕^๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

เมื่อข้อหาข้อนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ภายหลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือแจ้งให้สภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว สภามหาวิทยาลัยฯ จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาเหตุคัดค้านและมีมติเกี่ยวกับกรรมการผู้ถูกคัดค้านนั้น โดยคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว และได้รายงานผลการตรวจสอบไปยังสภามหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการเพื่อพิจารณาเหตุคัดค้านและมีคำสั่งต่อไป ซึ่งสภามหาวิทยาลัยฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ ได้พิจารณาผลการตรวจสอบดังกล่าวแล้ว โดยศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ ไม่ได้ร่วมประชุมในวาระดังกล่าว และที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยฯ ได้มีมติเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการว่า การทำหน้าที่ต่าง ๆ ของศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ เป็นไปตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว ประเด็นร้องเรียนของผู้ร้องจึงไม่มีมูล ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการและสภามหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาเหตุคัดค้านและมีมติในประเด็นที่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของศาสตราจารย์ปราโมทย์ฯ แล้ว จึงถือได้ว่าคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการและสภามหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แล้ว

(นางสาวจรรุวรรณ เฮงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๒

^๓มาตรา ๑๕ เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๑๓ หรือคู่กรณีคัดค้านว่ากรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองคณะใดมีลักษณะดังกล่าว ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุคัดค้านนั้น ในการประชุมดังกล่าวกรรมการผู้ถูกคัดค้านเมื่อได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถามแล้วต้องออกจากที่ประชุม

ถ้าคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองคณะใดมีผู้ถูกคัดค้าน ในระหว่างที่กรรมการผู้ถูกคัดค้านต้องออกจากที่ประชุม ให้ถือว่าคณะกรรมการคณะนั้นประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน

ถ้าที่ประชุมมีมติให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับและให้เป็นที่สุด

การยื่นคำคัดค้านและการพิจารณาคำคัดค้านให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง